

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 31 sierpnia 2009 r.

**Pani
Ewa Książek-Bator
Dyrektor Naczelny
Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego
w Gdańsku**

P/08/173
LGD-410-23-01/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

[tekst ujednolicony w związku z Uchwałą Komisji Odwoławczej NIK z dnia 24 września 2009 r.]

Na podstawie *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym w Gdańsku (do 19 maja 2009 r. – Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 Akademickim Centrum Klinicznym Akademii Medycznej w Gdańsku), zwanym dalej: „UCK”.

Przedmiotem kontroli była działalność UCK w latach 2006-2008, związana z zakupami wyrobów medycznych i leków, przeprowadzaniem badań klinicznych oraz finansowaniem przez dostawców wyrobów medycznych i leków różnych sfer działalności UCK.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 13 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność UCK w skontrolowanym zakresie.

I. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność UCK w zakresie podejmowania decyzji dotyczących wykorzystywania środków publicznych, przede wszystkim z powodu istotnego przekroczenia planowanych kosztów działalności.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Koszty działalności UCK w latach 2006-2007 wzrosły, w stosunku do kwot przyjętych w planach finansowych, łącznie o 40.595,9 tys. zł, a w 2008 r. (według wstępnych danych) o kolejne 42.021,7 tys. zł. W ww. latach wzrosły również przychody, jednak w znacznie niższym stopniu (łącznie o 52.337,5 tys. zł).

Największy wpływ na wzrost

kosztów miało zwiększenie wynagrodzeń – w 2006 r. stanowiły one 36,6 % ogółu poniesionych kosztów, natomiast w 2008 r. 45,6 %.

Pierwotne plany przychodów i kosztów w latach 2006-2008 uzyskały pozytywne opinie Rady Społecznej UCK (dalej: „RS UCK”), natomiast propozycje zmiany tych planów nie były przedkładane RS UCK, co uniemożliwiło ww. organowi wykonania zadania, określonego w *art. 46 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.)*, tj. przedstawienia wniosków i opinii w sprawach planów finansowych.

Również zmiany we wcześniej pozytywnie zaopiniowanych przez RS UCK planach inwestycyjnych (w trzech ww. latach zmniejszono plany zakupów inwestycyjnych łącznie o kwotę 3.092,2 tys. zł, tj. o 62 %) nie zostały przedstawione RS UCK do zaopiniowania.

Usprawiedliwieniem niewystępowania do RS UCK o przedstawienie wymaganej opinii lub wniosków nie może być sposób organizacji pracy RS UCK, wskazany w wyjaśnieniach przedstawicieli UCK.

2. UCK zakupiło aparaturę i sprzęt medyczny bez uzyskania wcześniej opinii RS UCK, wymaganej *art. 46 pkt 1 lit. b ustawy o zakładach opieki zdrowotnej*. Wartość aparatury i sprzętu medycznego, zakupionego bez uzyskania ww. opinii, wyniosła łącznie 2.335,6 tys. zł (w 2006 r. zakupiono poza planem 65 szt. sprzętu o łącznej wartości 1.649.996,45 zł, w 2007 r. 30 szt. sprzętu o łącznej wartości 395.982,22 zł i w 2008 r. 39 szt. o łącznej wartości 289.628,83 zł).

Dokonano zakupów o wartości jednostkowej przekraczającej 30 tys. zł, dla których zgodnie z postanowieniami Statutu UCK wymagana była opinia RS UCK (w 2006 r. zakupiono 8 szt. sprzętu medycznego o łącznej wartości 859.884,16 zł, a w 2007 r. zakupiono 3 szt. sprzętu o łącznej wartości 268.835,28 zł). Łączna wartość zakupów dokonanych bez wymaganej opinii RS UCK wyniosła 1.128.719,44 zł.

3. Zgodnie z § 4 zarządzenia nr 14/2002 Rektora Akademii Medycznej w Gdańsku z dnia 6 marca 2002 r. w sprawie określenia zasad zakupu lub przyjęcia darowizny

aparatury i sprzętu medycznego oraz w sprawie zbycia, wydzierżawienia lub wynajęcia majątku trwałego Samodzielnych Publicznych Szpitali Klinicznych AMG w Gdańsku zgodę na przyjęcie darowizny aparatury i sprzętu medycznego powyżej wartości 50 tys. zł wydaje rektor po przedstawieniu przez RS UCK pozytywnej opinii. Skontrolowano dokumentację dotyczącą 20 darowizn rzeczowych (o łącznej wartości 1.747 tys. zł) stwierdzając, że RS UCK wydała pozytywne opinie dopiero po ich przyjęciu (wnioski o opinię sporządzono również dopiero po przyjęciu darowizn), a na wydanie zgody przez rektora nie było dowodów. Ponadto ww. darowizny UCK przyjęło bez sporządzenia pisemnych opinii techniczno-ekonomicznych o przedmiocie darowizny, wymaganych na podstawie § 2 pkt 2 lit. c ww. zarządzenia.

W przypadku 25 darowizn pieniężnych (o łącznej wartości powyżej 5.000,00 zł w roku od jednego darczyńcy), o wartości ogółem 357.583,67 zł, tylko w 7 przypadkach (łączna wartość 78.200 zł) przekazania dokonano na podstawie pisemnej umowy, a w pozostałych 18 przypadkach (łączna wartość 279.383,67 zł) nie sporządzono takich umów – darowizny w tych przypadkach wpłacano bezpośrednio do kasy UCK bądź dokonywano przelewów bankowych.

Zdaniem NIK nie usprawiedliwia ww. nieprawidłowości wyjaśnienie, że darowizny bez uprzedniej opinii RS UCK przyjmowano, aby poprawić standardy leczenia, a także z powodu złej sytuacji finansowej UCK.

4. W UCK nie wprowadzono *procedur kontroli finansowej*, o których mowa w art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), mimo że już w marcu 2007 r. Ministerstwo Zdrowia (po przeprowadzonej kontroli) wystąpiło z wnioskiem o wprowadzenie ww. procedur (opracowanych przez główną księgową projektów dyrektor UCK nie zatwierdził).

II. Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność UCK w zakresie udzielania zamówień publicznych.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

Zbadano 19 (6 %) z 312 postępowań wszczętych i zakończonych w latach 2006-2008, w wyniku których udzielono zamówień publicznych o łącznej wartości 90.956 tys. zł, stanowiącej 26 % wartości udzielonych zamówień publicznych dot. wyrobów medycznych i leków (348.139 tys. zł) oraz 8 postępowań o udzielenie zamówień

publicznych o łącznej wartości 31.270 tys. zł wszczętych przed okresem objętym kontrolą, ale z terminem realizacji w latach objętych kontrolą.

1. W 10 przypadkach o łącznej wartości 11.668 tys. zł postępowania przygotowano i przeprowadzono w sposób niezapewniający zachowanie uczciwej konkurencji, tj. niezgodnie z *art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.)*, zwanej dalej „Pzp”. W zamówieniach dotyczących aparatów: Accurus 800 CS, Infinity, aparatu do dializy metodą MARS (i akcesoriów do nich), aparatu Ocuscan Rxp oraz analizatorów: VIVA TWIN, Paragon CZE 2000, ClinitecAtlas, Immulite (oraz odczynników i akcesoriów do nich) przedmiot zamówienia określono w sposób, który wskazywał na konkretnego wykonawcę (jedyne go dostawcę).
2. W 5 przypadkach, pomimo zakazu wynikającego z *art. 144 ust. 1 Pzp*, zmieniono terminy ważności umów, zamiast udzielić nowych zamówień publicznych we właściwym trybie i na zasadach określonych w *Pzp*, tj.:
 - w 4 przypadkach aneksami przedłużono termin ważności umów, co UCK uzasadniło niepełnym zrealizowaniem przedmiotowego zakresu tych umów oraz korzyściami wynikającymi z utrzymania dotychczasowych warunków umowy w zakresie cen, kar umownych i braku możliwości odmowy dostaw,
 - w 1 przypadku ograniczono zakres przedmiotu zamówienia w stosunku do treści SIWZ i oferty (zamawiający zrezygnował z wymogu dostarczania 2 stacji uzdatniania wody do sprzętu medycznego, który był przedmiotem najmu, ponieważ nie przewidywał możliwości podłączenia urządzenia do istniejącej w UCK sieci zasilającej), w zamian za co, wykonawca zobowiązał się m.in. do poniesienia kosztów realizacji dostawy i świadczenia dodatkowych usług (dostawy mebli laboratoryjnych, wykonania projektu elewacji budynku laboratorium oraz do pokrycia kosztów użytkowania i serwisowania oprogramowania); ww. zmiany przedmiotu zamówienia wykraczały poza zakres określony w SIWZ i w ofercie wykonawcy, co naruszało *art. 140 Pzp*, a korzyści wskazane przez UCK – zdaniem NIK – nie uzasadniały wprowadzenia ww. zmian.
3. UCK dokonało zakupów 209 pozycji leków o łącznej wartości 26.015 tys. zł z pominięciem trybów i zasad określonych w *Pzp*, tj. powyżej kwoty, o której mowa

w art.4 pkt 8 ww. ustawy (do 11 czerwca 2007 r. równowartości w złotych kwoty 6.000 EUR a po tej dacie równowartości kwoty 14.000 EUR).

4. UCK kupowało niektóre wyroby medyczne z pominięciem trybów i zasad określonych w *Pzp*, pomimo, że łączna wartość zakupów tych wyrobów przekraczała kwotę, o której mowa w art. 4 pkt 8 ww. ustawy; zbadano postępowania dotyczące 5 wyrobów medycznych, stwierdzając że w 2008 r. z pominięciem *Pzp* zakupiono zestawy akcesoriów do aparatu Accurus 800 CS o łącznej wartości 37 tys. zł, mimo że wcześniej, w tym samym roku, UCK nabyło ww. asortyment na podstawie zamówień publicznych, udzielonych po przeprowadzeniu wymaganych postępowań.
5. W 10 postępowaniach (o łącznej wartości 17.927 tys. zł) 12 osób nie złożyło oświadczeń o braku istnienia okoliczności wyłączających ich z tych postępowań, wymaganych art. 17 ust. 1 *Pzp*. (w 1 postępowaniu 3 osoby nie złożyły ww. oświadczenia, a w pozostałych 9 - po 1 osobie).
6. W 2 przypadkach określona w umowie wartość udzielonego zamówienia była niezgodna z ofertą, co było naruszeniem art. 140 ust. 1 *Pzp*, tj. w 1 umowie określono miesięczne wynagrodzenie w kwocie odpowiadającej cenie ofertowej za cały okres trwania umowy (dotyczy umowy nr 101-2/PN-DZM/2007 ważnej do 29 lutego 2011 r.), a w innej określono wynagrodzenie netto w kwocie odpowiadającej cenie ofertowej brutto (dotyczy umowy nr 139/PN-ACML/2008 ważnej do 4 lutego 2009 r.), przy czym wartość i wielkość zakupów zrealizowanych przez UCK na podstawie ww. zamówień nie przekroczyła wartości ofertowych.
7. Po zakończeniu umownego okresu najmu i dzierżawy, pomimo wymogu zwrotu sprzętu dostawcom, UCK użytkowało obcy sprzęt nie mając do niego tytułu prawnego, w okresie odpowiednio: 3,5 miesiąca (aparat do dializy metodą MARS), 6 miesięcy (Accurus 800 CS), 9 miesięcy (analizatory BN Prospec i BCS) i 15,5 miesięcy (analizatory Architekt). Właściciele sprzętu akceptowali ten stan, nie obciążając UCK kosztami jego użytkowania i świadczyli bezpłatne usługi serwisowe. W ww. okresie użytkowania obcego sprzętu (aparat Accurus 800 CS, analizatory: 2 szt. Architekt c8000 i po jednej szt.: Architekt i2000sr i BCS), UCK udzieliło ich właścicielom zamówień publicznych na dostawę akcesoriów i odczynników do tych aparatów.

Zbadano 4 postępowania na dostawę odczynników i akcesoriów do analizatorów Architekt i BCS o łącznej wartości 1.756 tys. zł i stwierdzono, że w 2 postępowaniach

dotyczących dostawy odczynników i akcesoriów do analizatorów Architekt (o łącznej wartości 1.041 tys. zł) niezgodnie z art. 29 ust.3 Pzp, przedmiot zamówienia opisano przez wskazanie w SIWZ nazwy handlowej producenta analizatorów, a wskazaniu takiemu nie towarzyszyły wyrazy „lub równoważne” (w 2 pozostałych przypadkach wskazano, że dopuszcza się asortyment równoważny).

8. W 15 przypadkach zawiadomienia o udzieleniu zamówień przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych lub Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w terminie od 1 do 13 miesięcy od zawarcia umowy, pomimo wymogu bezzwłocznego jego przekazania, określonego w art. 95 Pzp.
9. Dyrektor Naczelny UCK powołał komisje przetargowe, ale w pracach 2 komisji, w charakterze jej członków, brały udział pojedyncze osoby które złożyły wymagane oświadczenia), ale nie zostały wskazane w zarządzeniach Dyrektora Naczelnego UCK, pomimo wymogu określonego w art. 21 ust. 1 Pzp.
10. Zarządzeniem nr 6/2007 z 1 lutego 2007 r dyrektor UCK wprowadził „Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów Działu Zamówień Publicznych”, ale powołano się w niej na nieaktualny tekst PZP [Pzp (j.t. Dz. U. z 2004 r. Nr 19, poz. 177, ze zm.)].
11. W jednym przypadku szacunkową wartość zamówienia określono na 2,5 miesiąca przed terminem określonym w art. 35 ust. 1 Pzp.
12. We wszystkich postępowaniach ogłoszenia o udzieleniu zamówień publicznych były zamieszczane w sposób wymagany przepisami Pzp, SIWZ były wydawane na wnioski wykonawców i w wymaganych przypadkach zamieszczane na stronie internetowej UCK, a wykonawcom zapewniono równy dostęp do informacji o czynnościach prowadzonych w trakcie postępowania.
13. Ponadto zauważyć należy, iż:
 - jeden z wykonawców sponsorował część kosztów udziału w konferencji zagranicznej osoby, która brała udział w przygotowaniu postępowania, przy czym osoba ta nie wykonywała czynności w tym postępowaniu,
 - UCK otrzymało darowizny rzeczowe od 2 wykonawców, przy czym przedmiot tych darowizn nie był związany z przedmiotem zbadanych zamówień, udzielonych tym wykonawcom,
 - w 2 przypadkach wykonawcy sponsorowali badania kliniczne prowadzone w UCK (przy czym nie dotyczyły one wytypowanych leków, objętych

kontrolowanymi postępowaniami), a w 1 przypadku wykonawca sponsorował 11 badań klinicznych, w tym 2 dotyczące 1 z leków stosowanych w objętych kontrolą postępowaniach, przy czym badaczami w tych przypadkach nie były osoby wykonujące czynności w kontrolowanych postępowaniach.

Przyczynami powstania nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych oraz przy realizacji umów najmu i dzierżawy sprzętu medycznego była słabość nadzoru na poszczególnych szczeblach kierowniczych UCK. Ponadto w przypadku niezapewnienia zasady uczciwej konkurencji przy udzielaniu zamówień, przyczyn tych należy upatrywać w nierzetelnym weryfikowaniu wniosków kierowników jednostek zgłaszających (które stanowiły podstawę do określenia przedmiotu zamówienia) przez: kierowników jednostek zamawiających, Dział Zamówień Publicznych UCK oraz komisję przetargową.

III. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność w zakresie prowadzonych badań klinicznych.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Zasady i tryb postępowania UCK przy zawieraniu umów na sponsorowane badania kliniczne produktu leczniczego lub wyrobu medycznego zostały określone w *„Regulaminie administracyjnym sponsorowanych badań klinicznych produktów leczniczych lub wyrobów medycznych prowadzonych przez SPSK Nr 1-ACK AMG”* (dalej: *„Regulamin b.k.”*). Regulamin ten obowiązywał w przypadku umów zawieranych po dniu 1 stycznia 2006 r. Wcześniej obowiązywał regulamin o tej samej nazwie, wprowadzony *zarządzeniem nr 11/2004 Dyrektora UCK z dnia 5 kwietnia 2004 r.* Zgodnie z *Regulaminem b.k.* badania kliniczne realizowane są w komórkach organizacyjnych działalności podstawowej UCK w oparciu o trójstronne umowy o badania kliniczne, zawarte pomiędzy UCK (jako ośrodkiem badawczym), badaczem oraz sponsorem. W *Regulaminie b.k.* zapisano, że budżet badania klinicznego powinien uwzględniać 15 % narzutu przeznaczonego na koszty utrzymania Akademii Medycznej w Gdańsku (dalej: „AMG”) związane z uczestnictwem w prowadzeniu badania klinicznego. Na podstawie ww. zapisu UCK zawarło 11 lutego 2004 r. *„Umowę o sprawowanie nadzoru naukowego nad badaniami klinicznymi”* z AMG, obecnie Gdańskim Uniwersytetem Medycznym. Strony umowy nie posiadały dokumentów potwierdzających realizację jej przedmiotu. Od początku obowiązywania tej umowy nie zrealizowano nawet zapisu zawartego w § 7 umowy, tj. że Strony zgodnie ustalają, że

w drodze zarządzeń właściwych organów powiadomią swoich pracowników o wejściu w życie umowy a także o sposobie organizacji i sprawowania nadzoru naukowego przez Akademię". Na podstawie ww. umowy AMG wystawiła UCK faktury na łączną kwotę 1.566.372,60 zł, z której UCK zapłaciło 258.602,22 zł.

W związku z kontrolą NIK, jeszcze w jej trakcie, ww. umowę rozwiązano (2 marca 2009 r.), a ponadto AMG wystawiła faktury korygujące na łączną kwotę 1.566.372,60 zł.

2. Kalkulacje finansowe na potrzeby badań klinicznych sporządzano uwzględniając koszt przeprowadzenia wszystkich procedur określonych w protokole badania klinicznego i wchodzących w skład usługi medycznej, świadczonej uczestnikowi tego badania oraz koszty obsługi administracyjnej przez UCK. Koszty usług wykonanych przez ośrodki pomocnicze (laboratoria, zakłady diagnostyki obrazowej i inne) kalkulowano na podstawie tzw. cenników zewnętrznych, uwzględniających ceny z cenników wewnętrznych tych ośrodków, powiększone o narzut kosztów ogólnoszpitalnych oraz o marżę zysku. W kalkulacjach nie uwzględniano jednak:

- kosztów hospitalizacji pacjenta włączonego do badania klinicznego (nie były wyodrębniane), korzystającego równocześnie z leczenia objętego ubezpieczeniem zdrowotnym (z wyjątkiem przypadków hospitalizacji podyktowanej wyłącznie wymaganiami protokołu badania),
- kosztów leczenia współistniejącego (kosztów leków towarzyszących).

Udział wynagrodzenia otrzymywanego przez UCK w ogólnych kosztach badania klinicznego, ponoszonych przez sponsora, wynosił w latach 2006-2008 średnio 34 % (w tym 15 punktów procentowych stanowił narzut należny AMG).

3. Tylko w 85 przypadkach (na 389 badań klinicznych dotyczących badań leków) leki dostarczono do badań za pośrednictwem apteki szpitalnej. W pozostałych 304 badaniach badacze nie przekazali leków do badań klinicznych do apteki, mimo że zgodnie z art. 7.1. lit. k Regulaminu b.k. obowiązkiem ich było niezwłoczne przekazanie tych leków do apteki UCK (w stanie nienaruszonym i z protokołem zdawczo-odbiorczym, dostarczonym przez sponsora). W przypadku leków otrzymanych do ww. 85 badań apteka szpitalna właściwie zorganizowała ich przechowywanie i prawidłowo je oznaczyła.
4. Działaniem niegospodarnym było wystawianie przez UCK faktur dla sponsorów z opóźnieniem w stosunku do terminów określonych w zawartych umowach.

W 42 z 205 prowadzonych badań, za które wystawiono faktury w latach 2006-2008, 56 faktur wystawiono z opóźnieniem wynoszącym średnio 6 miesięcy.

Jakkolwiek proces weryfikacji czynności wykonanych przez UCK w ramach badania klinicznego jest w dużej mierze zależny od badacza i sponsora badania klinicznego, to brak technicznych i kadrowych możliwości administracji UCK nie stanowi usprawiedliwienia nieterminowego egzekwowania należnego UCK wynagrodzenia za udział w badaniach klinicznych.

5. W trakcie kontroli, na wniosek NIK, NFZ sprawdził czy w rozliczeniach świadczeń zdrowotnych, wykonanych przez UCK i sfinansowanych przez NFZ, ujęto pacjentów włączonych do badań klinicznych, realizowanych w ramach umów ze sponsorami. Stwierdzono 56 przypadków sfinansowania świadczenia na rzecz pacjenta, włączonego do któregoś z trzech wskazanych przez NIK badań klinicznych (wybranych losowo spośród 402 badań klinicznych, prowadzonych przez UCK w latach 2006-2008). Łączna wartość świadczeń, których dotyczyły ww. przypadki, wyniosła 464.615,94 zł i została w całości przez NFZ zapłacona.

IV. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania UCK w zakresie gospodarowania lekami.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. UCK zakupiło i wydawało leki do badań klinicznych z naruszeniem przepisu *art. 37k ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2008 r. Nr 45, poz 271 ze zm.)*, zobowiązującego sponsora do dostarczania bezpłatnie uczestnikom badania klinicznego badanych produktów leczniczych oraz urządzeń stosowanych do ich podawania.

Ponadto, wbrew *art. 68 ust. 1 ww. ustawy* (wskazującym apteki ogólnodostępne, upoważnione do obrotu detalicznego produktami leczniczymi) oraz niezgodnie z *art. 87 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy* (wskazującego apteki szpitalne, jako właściwe do zaopatrywania oddziałów szpitalnych), apteka nie stosowała się do zakazu handlu lekami.

W latach 2006-2008 zakupiono i wydano z apteki szpitalnej leki i inne środki do badań klinicznych o łącznej wartości brutto 1.300.630,61 zł (w tym 7 % VAT). UCK uzyskało od sponsorów badań zwrot wydatków poniesionych na zakup leków do badań klinicznych w łącznej kwocie 1.191.293,16 zł. Pozostała kwota 109.337,45 zł nie została zwrócona, choć wg raportów rozchodu dotyczyła wartości płynów infuzyjnych

i środków dezynfekcyjnych, wydanych z apteki w związku z prowadzonymi badaniami klinicznymi.

2. W latach 2006-2007 apteka szpitalna nie prowadziła ewidencji próbek do badań klinicznych, wymaganej *art. 86 ust. 4 pkt 1 Prawa farmaceutycznego*. W 2008 r. ewidencja prowadzona była na druku pt. „*Ewidencja korespondencji przychodzącej i wychodzącej*”.
3. Apteka szpitalna nie prowadziła ewidencji próbek reklamowych leków, tj. nie przestrzegała obowiązku określonego w *art. 54 ust. 4 Prawa farmaceutycznego*.
4. UCK dokonywało zakupów leków w oparciu o zasadę „każdej pozycji” tzn. lek zamawiany przez aptekę szpitalną, niezależnie od jego postaci i dawki, był odrębną pozycją w organizowanych przetargach. Poprzez pozycjonowanie leków oraz stosowanie nazw międzynarodowych w organizowanych przetargach zapewniono nieograniczony dostęp wykonawców.

V. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie organizowania uczestnictwa pracowników UCK w zagranicznych sympozjach i konferencjach oraz w zakresie rozliczania kosztów podróży, związanych z takim uczestnictwem.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Pracownicy UCK uczestniczyli w trzech indywidualnych wyjazdach o wskazanym wyżej charakterze. Wyplacone tym pracownikom diety i zwroty kosztów z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju były zgodne z *rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr [236, poz. 1991](#) ze zm.)*.
2. Dyrektor Naczelny UCK wydał *Zarządzenie nr 18/2008 z dnia 13 sierpnia 2008 r. w sprawie obowiązku rejestracji uczestnictwa pracowników szpitala w sympozjach i konferencjach naukowych*, a także *Zarządzenie nr 45/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie uregulowania spotkań apteki z przedstawicielami firm farmaceutycznych*.

3. W przypadku uzyskania zgody na wyjazdy zagraniczne przez pracowników zatrudnionych równolegle w AMG i UCK usprawiedliwiano nieobecność pracowników UCK bez prawa do wynagrodzenia.

NIK zwraca w tym miejscu uwagę o charakterze ogólnym, że brak przejrzystych reguł udziału pracowników szpitala w konferencjach i szkoleniach finansowanych przez firmy sponsorujące badania kliniczne bądź dostawców wyrobów medycznych i leków, może być potencjalnie przyczyną powstania zależności pomiędzy ww. pracownikami, a tymi firmami. W konsekwencji może to mieć następnie wpływ na dokonywane przez nich wybory leków, sprzętu i wyrobów medycznych, używanych w czasie leczenia. Informacja o sponsorowaniu wyjazdu pracownika przez daną firmę umożliwiłaby dyrektorowi szpitala racjonalnie dobierać członków Komisji przetargowych i tym samym eliminować zjawisko zależności już na wstępnym etapie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

VI. W trakcie trwania kontroli, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, Dyrektor Naczelny UCK wydał następujące zarządzenia:

- 1) nr 50/2009 z 27 maja 2009 r. w sprawie ewidencji próbek leków w UCK,
- 2) nr 51/2009 z 27 maja 2009 r. w sprawie prowadzonych w UCK badań klinicznych m.in. zobowiązujące badaczy do przekazywania leków do badań klinicznych do apteki szpitalnej i wprowadzające zakaz zakupu leków do badań klinicznych przez aptekę szpitalną,
- 3) nr 52/2009 z 8 czerwca 2009 r. wprowadzające regulamin kontroli finansowej,
- 4) nr 55/2009 z 25 czerwca 2009 r. wprowadzające nową instrukcję obiegu i kontroli dokumentów Działu Zamówień Publicznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) dokonywanie korekty planów finansowych i inwestycyjnych po uzyskaniu opinii Rady Społecznej UCK,
- 2) dokonywanie zakupów i przyjęć darowizn po uzyskaniu opinii Rady Społecznej UCK,
- 3) uwzględnianie w kalkulacjach badań klinicznych wszystkich kosztów ponoszonych przez UCK w związku z prowadzonym w szpitalu badaniem klinicznym, tj. również leków współistniejących, płynów infuzyjnych itp. a także kosztów hospitalizacji pacjentów włączonych do badania klinicznego,
- 4) monitorowanie terminowego rozliczania badań klinicznych,

- 5) prowadzenie ewidencji leków do badań klinicznych w formie umożliwiającej każdorazowe ustalenia stanu leków (analogicznie do ewidencji leków szpitalnych),
- 6) wdrożenie procedur eliminujących ryzyko nieprzestrzegania przepisów *Prawa zamówień publicznych* w przeprowadzanych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego,
- 7) zmianę umowy nr 101-2/PN-DZM/2007 poprzez skorygowanie kwoty miesięcznego wynagrodzenia w okresie jej trwania.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Przewodniczący Komisji Odwoławczej

Tadeusz Bien
wicedyrektor Delegatury

Do wiadomości:
NIK Delegatura NIK w Katowicach